

LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS LYTIES PAGRINDU UAB „PERSONALO NUOMOS VALDYMAS“ DARBO SKELBIME TYRIMO

2017-03-09 Nr. (17)SN-39)SP-25
Vilnius

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) 2017 m. vasario 9 d. gautas skundas dėl interneto tinklalapyje www.skelbiu.lt paskelbto UAB „Personalo nuomos valdymas“ (toliau – ir bendrovė) darbo skelbimo, kuriuo siūlomas darbas privataus namo karvelių prižiūrėtojais. Skelbime nurodyta, jog ieškoma sąžininga, tvarkinga, atsakinga, be žalingų įpročių darbuotoja(s).

Lygių galimybių kontrolierė A. Skardžiuvienė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 30 str.1 d., 2017 m. vasario 14 d. raštu Nr. (17)SN-39)S-117 „Dėl informacijos pateikimo“ kreipėsi į UAB „Personalo nuomos valdymas“, prašydama pateikti paaiškinimą, koku pagrindu minėtame darbo skelbime numatytas reikalavimas dėl lyties, t.y., kodėl darbas siūlomas būtent moteriškos lyties atstovei.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė :

1. UAB „Personalo nuomos valdymas“ paaiškinimų nepateikė.
2. Tarnybos Teisės skyriaus vyr. patarėjai R. Vanagėlienei telefonu susiekus su bendrovės atstovu, jis paaiškino, jog pateikti informaciją, kas yra šio darbo skelbimo užsakovas, negali, nes tai yra konfidenciali informacija. Koku pagrindu darbo skelbimo užsakovas siūlo darbą moteriškos lyties atstovei, nežino. Nurodė, jog darbo skelbimas bus pataisytas.
3. Atliekant tyrimą dėl galimai diskriminuojančio darbo skelbimo, 2017 m. kovo 9 d. nustatyta, kad interneto tinklalapyje www.skelbiu.lt paskelbtas UAB „Personalo nuomos valdymas“ darbo skelbimas, kuriuo siūlomas darbas privataus namo karvelių prižiūrėtojais, yra.

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

Skundo tyrimo metu buvo vertinama, ar UAB „Personalo nuomos valdymas“ paskelbtas darbo skelbimas, kuriuo siūlomas darbas privataus namo karvelių prižiūrėtojai, nėra diskriminacinio pobūdžio bei neprieštaruja Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 16 str. ir Lygių galimybių įstatymo 11 str. išdėstytoms nuostatomis, reglamentuojančioms diskriminuojančius skelbimus.

1. Pažymėtina, jog tiek Europos Sąjungos, tiek nacionaliniuose teisės aktuose diskriminacija pačia bendriausia šio žodžio prasme reiškia teisių sumažinimą arba atėmimą tam tikrai kategorijai asmenų dėl kokių nors požymių. Asmenų lygybės principas iš esmės reiškia diskriminacijos draudimą, o diskriminacija dažniausiai suprantama, kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas, atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų požymius. Vertinant galimą diskriminaciją būtina nustatyti diskriminacijos pagrindą bei nustatyti ar šiai santykių sričiai yra taikomas Lygių galimybių įstatymas. Nagrinėjamu atveju atliekamas tyrimas dėl galimos diskriminacijos lyties pagrindu, t.y. nustatoma, ar darbo skelbimas, kuriuo siūlomas darbas moteriškos lyties atstovei, neturi požymių, atitinkančių privilegijų, pirmenybės ar pranašumo lyties pagrindu.

2. Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 16 str. nurodo, jog skelbimuose priimti į darbą, valstybės tarnybą arba mokyti draudžiama nurodyti reikalavimus, suteikiančius pirmenybę vienai iš lyčių, išskyrus šio įstatymo 10 straipsnio 5 punkte nurodytą atvejį, reikalauti iš darbo ieškančių asmenų informacijos apie jų šeiminių padėtį, amžių (išskyrus šiame įstatyme numatytus atvejus), privatų gyvenimą ar šeimos planus. Nagrinėjamu atveju darbo skelbime buvo nurodyta, jog siūlomas darbas konsultantei-pardavėjai, t.y. darbas moteriškos lyties atstovei. Pagal Valstybinės lietuvių kalbos komisijos prie Lietuvos Respublikos Seimo 1999 m. lapkričio 4 d. nutarimą Nr. 5(74) „Dėl pareigų, profesijų, mokslo laipsnių ir panašių pavadinimų“, pareigų, profesijų, teisinio statuso, rangų, titulų, mokslo laipsnių, pedagoginių mokslo vardų, kvalifikacinių laipsnių ir panašūs pavadinimai apibendrintai reiškiami vyriškos giminės daiktavardžiais. Pažymėtina, jog, nurodant pareigų pavadinimą moteriškos giminės daiktavardžiu, akcentuojamas darbas tik moterims, kadangi pagal minėtą nutarimą moterims apibūdinti pagal profesiją, teisinį statusą, rangą, titulą, mokslo laipsnį, pedagoginį mokslo vardą, kvalifikacinį laipsnį ir pan. vartojami moteriškosios giminės daiktavardžiai.

Lygių galimybių įstatymo 11 str. nustato, jog skelbimuose priimti į darbą, valstybės tarnybą arba mokyti draudžiama nurodyti reikalavimus, suteikiančius pirmenybę lyties, rasės, tautybės,

kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, išskyrus šio įstatymo 2 straipsnio 7 dalies 7 punkte nustatytą atvejį. Lygių galimybių įstatymo 2 str. 1 d. diskriminacija apibrėžiama kaip tiesioginė ir netiesioginė, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu. Minėto straipsnio 7 d. nustatytos išimtys, kurioms esant, elgesys su asmeniu, kai dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, jam taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui. Viena iš šių išimčių siejama su profesine veikla, kai dėl konkrečių profesinės veiklos rūšių pobūdžio arba dėl jų vykdymo sąlygų tam tikra žmogaus savybė yra esminis ir lemiamas profesinis reikalavimas, o šis tikslas yra teisėtas ir reikalavimas yra proporcingas. Sistemškai aiškinant tiesioginės diskriminacijos išimtys, jas galima būtų taikyti tik tuomet, jei: 1) reikalavimai dėl lyties būtų profesinis reikalavimas, 2) toks tikslas būtų teisėtas, 3) reikalavimai būtų proporcingi. Turi būti aiškiai pagrįsta trijų kriterijų viseto sutaptis.

Atsižvelgiant į tai, kad bendrovė nepateikė jokios informacijos, kurios pagrindu galima būtų padaryti išvadą, jog reikalavimas dėl lyties yra karvelių prižiūrėtojos profesinis reikalavimas, kuris būtų teisėtas ir proporcingas, konstatuotina jog UAB „Personalo nuomos valdymas“ interneto tinklalapyje www.skelbiu.lt paskelbtas darbo skelbimas, kuriuo siūlomas darbas privataus namo karvelių prižiūrėtojai, prieštarauja Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 16 str. bei Lygių galimybių įstatymo 11 str. išdėstytiems reikalavimams, nustatantiems draudimą skelbimuose priimti į darbą nurodyti reikalavimus, suteikiančius pirmenybę lyties pagrindu, kadangi tokiu skelbimu buvo ribojamos galimybės kitos lyties atstovams užimti siūlomas pareigas.

Bendrovės atstovas paaiškino, jog už skelbimo paskelbimą atsakinga UAB „Personalo nuomos valdymas“, tačiau jie vykdo savo klientų užsakymus dėl darbuotojų paieškos ir šiuo atveju paskelbė tokio turinio skelbimą, kokio pageidavo skelbimo užsakovas.

Atsižvelgdama į tai, kad nėra žinomas minėto skelbimo užsakovas, tikslinga kreiptis į UAB „Personalo nuomos valdymas“, kuris yra atsakingas už jo paskelbimą bei siūlyti nutraukti lygias teises pažeidžiančius veiksmus, pakoreguojant skelbime nurodomų pareigų pavadinimą ir reikalavimus pretendentai taip, kad nebūtų ribojamos galimybės kitos lyties atstovams užimti siūlomas pareigas.

Vadovaudamasi Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 19 str. bei Lygių galimybių įstatymo 16 str., 17 str. ir 29 str. 2 d. 2 p.,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Kreiptis į UAB „Personalo nuomos valdymas“ vadovą ir siūlyti nutraukti lygias teises pažeidžiančius veiksmus, pakoreguojant interneto tinklalapyje www.skelbiu.lt paskelbtame darbo skelbime nurodomų pareigų pavadinimą ir reikalavimus taip, kad nebūtų ribojamos galimybės kitos lyties atstovams užimti siūlomas pareigas.

2. Įpareigoti UAB „Personalo nuomos valdymas“ vadovą išnagrinėti šį sprendimą ir apie jo nagrinėjimo rezultatus bei sprendimo vykdymą iki 2017 m. kovo 13 d. informuoti lygių galimybių kontrolierių.

3. Su sprendimu supažindinti pareiškėją ir UAB „Personalo nuomos valdymas“ vadovą.

Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Skardžiuvienė